

Επάγγελμα: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Περιγραφή Επαγγέλματος:

Ο κοινωνιολόγος με ειδίκευση στη βιοηθική ερευνά, μελετά και αναλύει θεσμικές, δομικές και πολιτισμικές συνιστώσες ζητημάτων που άπτονται του διεπιστημονικού κλάδου της βιοηθικής, όπως αυτές εμφανίζονται σε διαφορετικές προσεγγίσεις των κοινωνικών επιστημών και ιδιαίτερα της Κοινωνιολογίας. Ειδικότερα, ασχολείται με επιμέρους ζητήματα βιοηθικής που αφορούν στην αρχή της ζωής (υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, στειρόση, δικάσιμα εμβρύου, διακοπή της κύησης, προγεννητικός έλεγχος, γονιδιακές παρεμβάσεις, ευγονική, κλωνοποίηση), την παράταση της ζωής (αιμοκάθαρση, μεταμοσχεύσεις κ.ά.) και το τέλος της ζωής (ενεργητική και παθητική ευθανασία, υποβοηθούμενη αυτοκτονία, μεταμόσχευση ιστών και οργάνων, εγκεφαλικός θάνατος κ.λπ.). Επίσης, λόγω της εξοικείωσής του με βασικές ερευνητικές μεθόδους των κοινωνικών επιστημών εξετάζει ζητήματα δεοντολογίας της έρευνας, αλλά και ζητήματα εγκυρότητας, αξιοπιστίας και συνειπιών από την εφαρμογή συγκεκριμένων ποιοτικών και ποσοτικών ερευνητικών μεθόδων σε θέματα βιοηθικής. Σκοπός της διεπιστημονικής του έρευνας είναι η προαγωγή και η διάχυση της γνώσης που αφορά την αντιμετώπιση ηθικών ζητημάτων στο χώρο της υγείας, στην ιατρική περίθαλψη, στις επιστήμες της ζωής και τη βιοτεχνολογία. Για το λόγο αυτό συνεργάζεται στενά με άλλους επιστήμονες, όπως ιατρούς, βιοτεχνολόγους, γενετιστές, βιολόγους, νομικούς, φιλοσόφους, θεολόγους κ.λπ.

Συνθήκες Εργασίας:

Οι συνθήκες εργασίας του ποικίλουν ανάλογα με το φορέα στον οποίο απασχολείται. Όταν ασχολείται με ερευνητικό έργο, συνεργάζεται με κυβερνητικούς και μη οργανισμούς, κοινωνικές υπηρεσίες, πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς και μελετά τη σύγχρονη βιβλιογραφία. Όταν πραγματοποιεί κοινωνικές έρευνες είναι αναγκασμένος να κάνει αρκετές μετακινήσεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό και να εργάζεται υπερωριακά προκειμένου να συλλέξει υλικό ή να συμμετέχει σε επιστημονικά συνέδρια που αναφέρονται σε θεσμούς της υγείας. Συχνά, χρειάζεται να εργάζεται μόνος του σε γραφείο προκειμένου να επεξεργαστεί τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του και να συμβάλει στην προαγωγή της γνώσης στο διεπιστημονικό χώρο της βιοηθικής. Όταν εργάζεται ως εκπαιδευτικός, ακολουθεί ωράριο δημοσίου υπαλλήλου και φυσικός του χώρος είναι η σχολική αίθουσα.

Ιδιαίτερα Προσωπικά Χαρακτηριστικά και Ικανότητες:

Απαιτείται άρτια θεωρητική εκπαίδευση και εμπειρική κατάρτιση στις επιστήμες της ζωής, στις βιοτεχνολογίες, στη βιο-ιατρική, στη γενετική, στη νομική, τη φιλοσοφία, την κοινωνιολογία. Πρέπει να είναι ευαίσθητος σε θέματα υγείας και ζωής, υπεύθυνος, προσεκτικός και αντικειμενικός. Είναι υποχρεωμένος να τηρεί την επιστημονική δεοντολογία και πρακτική, να είναι διακριτικός, εχέμυθος και να διαθέτει αναλυτική και συνθετική σκέψη. Ακόμη, χρειάζεται να διαθέτει ερευνητικό πνεύμα, συνθετική και αναλυτική ικανότητα, ανοιχτό μυαλό, παρατηρητικότητα, συνέπεια, οργάνωση, υπομονή, ακρίβεια, επιμονή και ιδιαίτερη μεθοδικότητα. Η ανάγκη για συνεργασία με άλλους επιστήμονες και η συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και μελέτες προϋποθέτουν ικανότητα στις διαπροσωπικές σχέσεις, επικοινωνιακές δεξιότητες και συνεχή ενημέρωση για τις σύγχρονες εξελίξεις στο αντικείμενό του. Τέλος, η πολύ καλή γνώση εξειδικευμένων προγραμμάτων στον ηλεκτρονικό υπολογιστή (στατιστικά προγράμματα κ.ά.) και η άριστη γνώση ξένων γλωσσών διευκολύνουν το έργο του.

Σπουδές:

Σπουδές παρέχονται στο τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Πανεπιστημίου Αιγαίου, όπου η φοίτηση διαρκεί τέσσερα έτη. Επιπλέον, το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει, σε συνεργασία με τα Τμήματα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, Ιατρικής και Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης Διατηρητικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, που χορηγεί μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και διδακτορικό στη γνωστική περιοχή της Βιοηθικής. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών διακρίνεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος καλύπτει το Μεταπτυχιακό

Πρόγραμμα Ειδικότητας στη Βιοηθική, έχει ελάχιστη διάρκεια σπουδών τεσσάρων εξαμήνων και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι εξάμηνα. Αντικείμενό του ΠΜΣ είναι η διεπιστημονική προσέγγιση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν, ή σχετίζονται με τις Επιστήμες της Ζωής, τις ιατρικές εφαρμογές τους και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους. Στοχεύει στην εξειδίκευση και την εκπαίδευση επιστημόνων - ερευνητών, οι οποίοι θα συνεισφέρουν στην προώθηση της βιοηθικής έρευνας στη χώρα μας και, μέσω αυτής, είναι δυνατόν να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του επιστημονικού δυναμικού στελέχωσης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των ερευνητικών ιδρυμάτων, της Δημόσιας Διοίκησης, των επιχειρήσεων τεχνολογικών αιχμής, των οργανισμών υγείας, και κατ'επέκταση θα συμβάλουν στην τόνωση της εργασιακής απασχόλησης. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών αφορά το διδακτορικό. Η συνολική διάρκεια σπουδών, περιλαμβανομένης και της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, δεν μπορεί να είναι μικρότερη από πέντε, και μεγαλύτερη από οχτώ εξάμηνα, σε περίπτωση που αποτελεί συνέχεια του προγράμματος ΜΔΕ στη Βιοηθική. Στις άλλες περιπτώσεις, η διάρκεια του διδακτορικού δεν μπορεί να είναι μικρότερη από έξι και μεγαλύτερη από δέκα εξάμηνα. Τέλος, σπουδές σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο παρέχονται και σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, με την προϋπόθεση όμως ότι οι τίτλοι σπουδών αναγνωρίζονται από το ελληνικό κράτος.

Επαγγελματικά Δικαιώματα:

Τα επαγγελματικά δικαιώματα του κοινωνιολόγου είναι αντίστοιχα με του εκπαιδευτικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εφόσον βέβαια εργάζεται σε Γυμνάσιο, Λύκειο ή ΕΓΠΑ.Σ και προβλέπονται τόσο από το Ν. 1566 /1985, άρθρο 14 (ΦΕΚ 167/ τ. Α ¹ / 1985), όσο και από το Δημοσιοϋπαλληλικό και το Διαρκή Εκπαιδευτικό Κώδικα. Για την άσκηση του επαγγέλματος δεν απαιτείται ειδική άδεια.

Τομείς Απασχόλησης και Προοπτικές Αγοράς Εργασίας:

Μπορεί να απασχοληθεί ως κοινωνικός ερευνητής και επιστημονικός συνεργάτης σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις και οργανισμούς, σε ερευνητικά κέντρα, σε υπουργεία (Υγείας, Παιδείας κ.λπ.), σε ειδικές επιτροπές χάραξης πολιτικής σε θέματα υγείας, στην Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, στο Κέντρο Βιοηθικής του Πανεπιστημίου Κρήτης κ.α. Ακόμη, μπορεί να εργαστεί ως σύμβουλος για θέματα δικαιωμάτων, ηθικών ζητημάτων και κατανόησης του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις σχέσεις μεταξύ γιατρών και ασθενών. Επιπλέον, μπορεί να εργαστεί ως εκπαιδευτικός στη Μέση ή ανώτατη εκπαίδευση. Το ισοζύγιο των επαγγελματιών του χώρου της κοινωνιολογίας είναι γενικά αρνητικό, αλλά υπάρχουν αρκετά καλές προοπτικές απασχόλησης στον τομέα της κοινωνικής έρευνας σε θέματα βιοηθικής, καθώς πρόκειται για έναν διεπιστημονικό κλάδο που τώρα κάνει τα πρώτα του βήματα στη χώρα μας.

Πηγές Πληροφόρησης:

- ΥΠΕΠΘ, Γραφείο Ενημέρωσης Πολιτών: Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80, Μαρούσι, τηλ.: 210-3442505-6-8, 210-3442514-520, φαξ: 210-3442365, www.ypepth.gr
- Πάντειο Πανεπιστήμιο: Τμήμα Κοινωνιολογίας, Λεωφόρος Συγγρού 136, 176 71, Καλλιθέα, τηλ.: 210-9215615, 9223678, 9201454, φαξ: 210-9201454, e-mail: socgrad@panteion.gr, www.panteion.gr/gr/tminatata/socio/index.htm
- Πανεπιστήμιο Κρήτης: Τμήμα Κοινωνιολογίας, Περιβόλια Ρεθύμνου, 741 00, Ρέθυμνο, τηλ.: 28310-77465-6, 77487, φαξ: 28310-77467, www.soc.uoc.gr/social/index.htm, <http://bioethics.fks.uoc.gr/YpourgikhApofash.htm>
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου: Χαρ. Τρικούπη & Φάωνος, 81 100, Μυτιλήνη, τηλ.: 22510-36180, 36500, φαξ: 22510-36509, www.aegean.gr/sociology, <http://www.aegean.gr/sociology/gr/msc-gr/msc-soc-gr.htm>
- Π.Ε.Ι.Ι.Ε.Κ.: Στουρνάρη 53, 104 32, Αθήνα, τηλ.: 210-5225565, φαξ: 210-5228966
- Σύλλογος Ελλήνων Κοινωνιολόγων: Πλατεία Καρύτση 3, τηλ. / φαξ: 210-3255521
- Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής: Ευελπίδων 47, 113 62, Αθήνα, τηλ.: 210-8847700, φαξ: 210-8847701, e-mail: Secretariat@bioethics.gr, www.bioethics.gr
- <http://agrino.org/cyberdesert/bioethic.htm>